

Čís. 11985.

V Čechách nejsou přímo předepsána ochranná opatření ohledně kruhových pil, používaných pro soukromou potřebu hospodářství.

Přes to, že kruhová pila nebyla opatřena ochranným opatřením, není zaměstnavatel povinen k náhradě škody, byl-li zaměstnanec poraněn tím, že se při řezání smeklo dřevo, patrně když přišla pila na suk. Šlo o náhodu a zaměstnavatel by ručil podle § 1311 obč. zák. za újmu, která by nebyla nastala, kdyby byla kruhová pila dostatečně opatřena. Důkaz o tom přísluší poškozenému.

(Rozh. ze dne 14. října 1932, Rv I 636/31.)

Žalobce byl zaměstnán u žalovaných v P. v Čechách jako kočí. Z příkazu žalovaného měl žalobce na cirkulárce, poháněné elektrickým motorem, seříznouti a upravit pracny k vozu. Při tom byl žalobci uříznut palec u levé ruky a naříznut ukazováček. Žaloba o náhradu škody byla zamítnuta soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Žalobní nárok jest opřen o to, že žalovaní zavinili úraz, opatřivše nedostatečně cirkulárku. Není sporu o tom, že v souzeném případě bylo kruhové pily používáno pro soukromou potřebu hospodářství. Pro Čechy nejsou přímo předepsána ochranná opatření takových pil. Předpis § 68 nařízení ministerstva obchodu ze dne 23. listopadu 1905 čís. 176 ř. z., v němž jest řeč o kruhových pilách, jest předpisem pro živnostenské podniky. Nařízení místodržitele pro Čechy ze dne 12. března 1907 čís. 33 z. zák. o opatřeních k zabránění úrazům při hospodářských strojích nemá ustanovení o pilách. Předpis takový obsahuje § 8 nařízení místodržitele pro Moravu ze dne 28. prosince 1910, čís. 2 z. zák. na rok 1911 a II. oddíl písm. F nařízení zemského presidenta pro Slezsko ze dne 2. března 1911 čís. 13 z. zák. Jest tedy pravda, že pro Čechy není předpisů o ochranných opatřeních kruhových pil, používaných pro soukromou potřebu hospodářství, avšak jest tu přihlížeti k ustanovení § 1157 obč. zák., jež zaměstnavatelům ukládá zvláště povinnost pečovatí o to, by při úpravě práce a udržování pracoven a náradí, jež mají opatřiti aneb již opatřili, byly chráněny život a zdraví zaměstnanců. Z toho vyplývá pro oba žalované jako zaměstnavatele zákonná povinnost, by udržovali kruhovou pilu, které používali jejich zaměstnanci při výkonu prací v jejich hospodářství, v takovém stavu, by bezpečnost života nebo zdraví zaměstnancova nebyly ohroženy. Přes to, že soud prvé stolice zjistil z výpovědi svědka Antonína K-a, že cirkulárka nebyla opatřena žádným ochranným opatřením, nelze dovolání přiznati úspěch. Žalobce vyličil případ tak, že se při řezání smeklo dřevo, patrně když pila přišla na suk, a že mu byl uříznut palec u levé ruky a poraněn ukazováček na téže ruce. Podle toho šlo o náhodu a zaměstnavatelé ručili by podle § 1311 obč. zák. za újmu, která by jinak nebyla nastala, totiž která by nebyla nastala,

kdyby byla cirkulárka dostatečně opatřena. Důkaz o tom příslušel, hledíc k ustanovení § 1296 obč. zák. poškozenému, tento však ani netvrdil — činí to opožděně teprve v dovolání —, že, kdyby byla pila řádně opatřena, bylo by vyloučeno, by jeho ruka přišla ve styk s ozubím pily. Dovolatel v řízení před soudem první stolice tvrdil, že cirkulárka nebyla opatřena obvyklými chránidly, jež teprve v dovolání jmenuje (druhý odstavec § 482 a druhý odstavec § 504 c. ř. s.).

Čís. 11986.

Řádný soud jest vázán rozhodnutím rozhodčího soudu v otázce, zda jde o úraz v podniku. Tím, že rozhodčí soud zřízený podle čl. IX. výnosu ministerstva železnic ze dne 6. června 1919, čís. 18.430 čís. 72 věstníku min. žel. zamítl žalobu pro nedostatek příčinné souvislosti mezi chorobou žalobce a úrazem, uznal, že jde o úraz v podniku.

Úraz, uznaný rozhodčím soudem za úraz v podniku, nepříhodil se z příčin vnějších mimo podnik ležících, stal-li se dělníku železniční vrchní stavby při jeho železniční dopravě na cestě z práce do bytu.

(Rozh. ze dne 14. října 1932, Rv I 758/31.)

Žalobce byl zaměstnán jako dělník na vrchní stavbě dráhy v Ch., odkudž denně dojížděl po ukončení práce do svého bydliště v Š. Dne 14. listopadu 1927 za žalobcovy jízdy vlakem do Š. srazily se vlaky a žalobce byl poraněn. Pro toto poranění byl žalobce až do konce března 1928 nezpůsobilý k práci a dostával až do 24. března 1928 od ředitelství státních drah léčební rentu, načež byl ze služby železniční správy propuštěn. Ježto se pak u žalobce znovu objevily poruchy zdraví, domáhal se na dráze náhrady škody, tvrdě, že jeho tělesné i duševní onemocnění bylo způsobeno železničním úrazem ze dne 14. listopadu 1927 a že jest v příčinné spojitosti s tímto úrazem, kterýžto úraz není však úrazem podnikovým, že jde při úrazu tom o příhodu v dopravě železnice a že jest žalovaná strana povinna nahraditi žalobci škodu podle zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. zák. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Jest nesporno, že má žalobce jako dělník vrchní stavby železnice, náležející žalované straně, podle zákona ze dne 10. dubna 1919 čís. 207 Sb. z. a n. nárok na úrazové zaopatření proti dráze, byl-li žalobcův úraz úrazem podnikovým, a žalobce to připouští tvrdě, že mu byla ředitelstvím státních drah po určitý čas vyplácena léčební renta a že uplatňoval žalobou u rozhodčího soudu pro úrazové zaopatření železničních zřízenců svůj nárok na odškodné a že rozhodčí soud jeho žalobu zamítl. Jde o to, zda jest žalobcův úraz na dráze ze dne 14. listopadu 1927 pokládati za úraz podnikový. Žalobce tvrdí, že jel tehdy jako každodenně jako dělník vrchní stavby z práce do svého bydliště po ukončení denní práce. Podle čl. I. zákona ze dne 21. srpna 1917 čís. 363 ř. zák. jest úrazům, které se udály v provozu klásti na roveň i ony úrazy, které se udály na cestě z bytu do práce nebo z práce do bytu a jest tedy železniční úraz žalobce ze dne 14. listopadu